

## O-13

### FEBRİL NÖTROPENİDE ETKENLERDE VE KLİNİK TABLOLARDA DEĞİŞİKLİKLER

Halit Özsüt

Nötropenik bir hastanın seyrinde ateş hemen hemen kaçınılmaz bir sonuçtur, ateşi en sık bir infeksiyon ile açıklamak mümkündür. Febril nötropeni tıbbın en acil durumlarından biridir, febril nötropeni tanısı konulan hasta zaman geçirilmeden olası infeksiyon odakları yönünden değerlendirilmeli, klinik mikrobiyolojik dökümantasyona yönelik gerekli kültür ve diğer incelemeler yapılmalıdır. Hemen her sistemde klinik tablo silik olabilir ve dolayısıyla hastada fizik muayene bulguları atipik olabilir, inflamasyon yanıtı olmayabilir, nötrofil sayısı  $100/mm^3$ 'ün altına indiğinde cerahat seröz şekildedir, pnömonili hastaların akciğer grafisinde bronkopnömonik infiltrasyon olmayabilir, üriner sistem infeksiyonlarında pyüri yoktur, Gram preparatında polimorfnüveli lökositler hiç bir zaman görülmez. Hastayı değerlendirdikten ve laboratuvarla ilgili çalışmalarını seri halde tamamladıktan sonra derhal antibiyotik tedavi protokolü başlanmalıdır. Öncelikle hastaya ait bazı faktörlerin (yaş, primer hastalık, organ fonksiyon bozukluğu, karaciğer ve böbrek yetersizliği, hastada kateter olup olmadığı, hastanın yattığı servisin mikrobiyolojik florasının özelliği, bakterilerin direnç paternleri ve sık görülen etkenler, hastada sepsis ile uyumlu bulguların olup olmaması ve hastanın önceden antibiyotik kullanmadığı vb.) göz önüne alınması gerekir. Febril nötropenik hastalardaki infeksiyonların çoğunluğunda etken bakterilerdir. Febril nötropeni kavramının ortaya konulduğu ve çalışmalarının başladığı çeyrek asır önce etkenlerin üçte ikisi Gram-negatif çomaklar, üçte biri Gram-pozitif koklar iken, günümüzde Gram-pozitif koklarda önemli oranlarda artış söz konusudur, neredeyse oran tersine dönmüştür. Etken bakterilerin, özellikle *P. aeruginosa* ve *K. pneumoniae*, direnç paternlerinde önemli değişiklikler olmuş ve özellikle ESBL oluşturan suşlar etken olmaya başlamıştır. Ayrıca son yıllarda C grubu streptokoklar, *Leuconostoc* spp, *S. mucilaginosus*, *B. cereus*, *C. jeikeium*, *R. equi*, *S. maltophilia* gibi yeni etkenlere de rastlanmaktadır. Önümüzdeki yıllarda pekçok yeni uygulama nedeniyle etkenlerin ve direnç paternlerinin daha da değişmesi beklenmektedir.